

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 8Co/90/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1418205653
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Holická
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1418205653.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Holickej a členov senátu JUDr. Jany Vlčkovej a JUDr. Ondreja Krajča v právnej veci žalobcu: Slovenská kancelária poisťovateľov, so sídlom Bajkalská 19B, Bratislava, IČO: 36 062 235, zastúpeného Remedium Legal s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, proti žalovanému: F. M. M. S., J. XX.XX.XXXX, Y. G. H. XX, G., o zaplatenie 7.946,04 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 13. februára 2020, č.k. 18C 35/2018 - 219, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e** .
Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal proti žalovanému zaplatenia sumy 7.946,04 eur s príslušenstvom titulom náhrady poistného plnenia za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, poskytnutého žalobcom poškodenému z poistného garančného fondu. Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že dňa 27.11.2017 spôsobil toho času mladistvý J. N., J. XX.XX.XXXX ako vodič vozidlom zn. J. N. D.: G., ktorého držiteľom bol žalovaný v dôsledku dopravnej nehody škodu na motorovom vozidle zn. M. M. N. D.: G., ktorého držiteľom bol v tom čase S. G. ako poškodený. Na motorové vozidlo žalovaného nebolo k dátumu nehody uzatvorené povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, v zmysle § 3 ods. 1 zák. č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a žalobcovi tak vznikla v zmysle § 24 ods. 2 cit. zákona povinnosť uhradiť poškodenému z poistného garančného fondu poistné plnenie za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Žalobca dňa 22.05.2018 poskytol poškodenému z poistného garančného fondu poistné plnenie v sume 7.796,04 eur a dňa 29.06.2018 sumu 150 eur, čo spolu predstavuje sumu 7.946,04 eur, ktorej zaplatenia sa domáha v tomto konaní. Žalobca si v zmysle § 24 ods. 7 zák. č. 381/2011 Z.z. listom zo dňa 24.05.2018 uplatnil právo na náhradu poistného plnenia voči žalovanému v sume 7.946,04 eur do 24.06.2018, avšak bezvýsledne. Žalobca zároveň poukázal na to, že žalovaný zodpovedá podľa § 430 ods. 1 Obč. zákonníka ako prevádzkovateľ spolu s osobou, ktorá použije dopravný prostriedok bez jeho vedomia, ak takéto použitie dopravného prostriedku svojou neobstaranosťou umožnil. Ďalej v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že v konaní bola sporná otázka pasívnej vecnej legitímácie, keďže žalovaný namietal, že žalobca si mal uvedený nárok uplatniť u škodcu J. N., ktorý dopravnú nehodu spôsobil; poukázal na to, že faktickú možnosť disponovať vozidlom v čase vzniku nehody mal práve a jedine škodca J. N. na základe toho, že sa vozidlo neoprávnene zmocnil, čím spáchal trestný čin, za ktorý bol aj právoplatne odsúdený; žalovaný ako vlastník vozidla nemal možnosť vozidlom disponovať, a ani možnosť škodcovi v odcudzení vozidla a spôsobení škody zabrániť, pretože sa nachádzal služobne v zahraničí. Súd preto skúmal mieru zodpovednosti žalovaného za spôsobenú škodu, vychádzal pritom z ust. § 430 ods. 1 Obč. zákonníka a

dospel k záveru, že škodca J. N. použil dopravný prostriedok bez vedomia žalovaného ako prevádzateľa motorového vozidla, pričom podľa druhej vety cit. ustanovenia by síce žalovaný zodpovedal spoločne s ním, ale iba za podmienky, ak by takéto použitie dopravného prostriedku svojou neobanlivosťou umožnil, čo však v danom prípade nebolo splnené, keďže žalovaný bol v čase dopravnej nehody na dovolenke a s kľúčmi mal oprávnenie disponovať jeho zamestnanec N. N., práve ktorý zrejme svoju neobanlivosťou umožnil použitie dopravného prostriedku inou osobou na to neoprávnenou. Uvedené skutočnosti mal za preukázané zo zápisnice OR PZ Bratislava IV zo dňa 05.12.2017 a z uznesenia OR PZ Bratislava IV zo dňa 28.11.2017 ČVS: ORP - 774/2 - VYS-B4-2017, v ktorých z výpovede žalovaného bolo preukázané, že Sali Salihi, nar. XX.XX.XXXX je jeho zamestnanec od 14.04.2011 a je vedúcim prevádzky Vinárstva. Oprávnenie na používanie vozidla vo firme má pán N. alebo ním poverení pracovníci. Obvinený J. Z. N. N., žalovaný bol celý týždeň odcestovaný v Izraeli a vrátil sa v nedeľu 03.12.2017 neskoro večer. Z výpovede svedka N. N. bolo taktiež preukázané, že je zamestnancom prevádzky I. S. O. už 13 rokov, a 4 roky má zverené vozidlo zn. J. J., D.: G., ktoré používa len on a žalovaný. Vozidlo parkuje podľa dohody so zamestnávateľom v areáli firmy, ktorý je chránený kamerovým systémom. Vozidlo mal zverené na základe poverenia v pracovnej zmluve, jedná sa o generálny súhlas na všetky vozidlá vo firme. Uvedol, že vozidlo odstavil v areáli firmy o 14:00 hod. dňa 27.11.2017 a kľúče nechal vo svojej kancelárii na vežiaku na kľúče. Okolo 16:00 hod. kontaktoval zamestnanca firmy O. E., aby zobral služobné auto J. a išiel zaviezť tovar na vianočné trhy v Bratislave, čo aj urobil a následne vozidlo odstavil vo firme a kľúče vrátil do kancelárie. Asi o 20:52 hod. mu zavola zamestnanec V. G., Ž. J. zobral z firmy nejaké auto a rozbil ho. Rovnako vypovedal dňa 28.11.2017 aj J.O. N., ktorý uviedol, že bol vo firme s pracovníkom V., zbadal v odkladacej skrinke kľúče od služobného auta, ktoré si nimi otvoril a šoféroval auto, pričom V. sedel vedľa neho na sedačke spolujazdca; V. už mal vypité z práce. Po zrážke s Audi A3 J. ušiel z miesta. Z predložených dôkazov, ako aj z výpovede žalovaného pred súdom vyplýva, že firma je zabezpečená kamerovým systémom, kľúče od motorových vozidiel firmy boli taktiež dostatočne zabezpečené, keď sa nachádzali v skrinke s klincami určenej na odkladanie kľúčov a N. N. (strýko škodcu J. N.) je dlhoročným zamestnancom firmy, pričom sám pri svojej výpovedi pred OR PZ potvrdil, že mal vozidlo zverené na základe poverenia v pracovnej zmluve. Súd preto dospel k záveru, že žalovaný nemohol použitiu motorového vozidla žiadnym spôsobom zabrániť a v konaní nebola preukázaná ani jeho neobalnosť. Vychádzal pritom aj z nespornej skutočnosti, že trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava IV č.k. 2T 123/2017 - 125 zo dňa 26.02.2019 bol obvinený ml. J. N., J.. XX.XX.XXXX uznaný za vinného z prečinu neoprávneného používania cudzieho motorového vozidla podľa § 216 ods. 1, 2 písm. c/ Trestného zákona, za čo bol aj právoplatne odsúdený. Poukázal aj na to, že škodca J. N. prostredníctvom svojho zákonného zástupcu N. N. listinou Uznanie zodpovednosti a záväzku zo dňa 30.07.2018 uznal svoju zodpovednosť za škodu, ktorú dňa 27.11.2017 spôsobil žalovanému a pánovi S. G.Á. odcudzením motorového vozidla J. J. G. a kolíziou s automobilom M. G., pričom sa zaviazal tieto škody nahradiť formou splátok najneskôr do 31.12.2020 na účet žalovaného, prípadne na účet p. G. alebo poisťovne, ak mu bude účet oznámený. Podľa doloženej Dohody a splátkového kalendára zo dňa 30.11.2018 je zřejmé, že N. N. splátkami v sume 100 eur mesačne v mene škodcu postupne splácal škodu žalovanému. Žalobca mal preto možnosť obrátiť sa priamo na škodcu J. N.E. prostredníctvom jeho zákonného zástupcu a dohodnúť sa priamo s ním na splatení dlžnej sumy, keďže tento svoj záväzok uznal nielen voči žalovanému a poškodenému, ale aj voči poisťovni. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 C.s.p. tak, že žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania nepriznal s odôvodnením, že mu v konaní žiadne trov nevznikli.

2. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie v zákonom stanovenej lehote žaloba, žiadal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť a žalobe vyhovieť, alternatívne žiadal napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie a priznať mu náhradu trov prvostupňového aj odvolacieho konania v rozsahu 100%. Odvolanie odôvodnil tým, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. S poukazom na § 430 ods. 1 Obč. zákonníka namietal, že nie je právne relevantné, či bolo predmetné motorové vozidlo použité s vedomím jeho držiteľa alebo bez, ale je nutné zaoberať sa otázkou, akou formou sa snažil prevádzateľ - žalovaný v deň vzniku dopravnej nehody zabrániť vzniku protiprávneho stavu, t.j. použitie predmetného motorového vozidla treťou osobou bez jeho vedomia. Z hľadiska § 430 ods. 1 druhej vety Obč. zákonníka na naplnenie podmienky neobanlivosti postačuje nevedomá neobanlivosť, ktorá predstavuje psychický vzťah prevádzateľa k zákonom predvídanému následku, ktorým je možnosť zneužitia jeho dopravného prostriedku a ktorá je charakteristická tým, že prevádzateľ nechcel, aby bol dopravný prostriedok zneužitý, ani o jeho zneužití nevedel, prípadne, že nevedel, že spôsob jeho zabezpečenia, ktorý zvolil, nie je dostačujúci

a umožňujúci zneužitie prostriedku v dobe jeho neprítomnosti, hoci to vzhľadom na okolnosti a k svojmu postaveniu, či osobným pomerom vedieť mal a mohol. Namietal, že žalovaný sa v priebehu konania, až do jeho písomného vyjadrenia zo dňa 08.01.2020, nez zmienil o spôsobe zabezpečenia kľúčov od vozidla, keď v rámci jeho výsluchu na pojednávaní dňa 22.10.2019 na otázku žalobcu uviedol, že kľúče sú zavesené vo vnútri v budove na skrini na klincoch, na ktoré tvrdenie reagoval žalobca vyjadrením zo dňa 12.11.2019, v ktorom uviedol, že nemá preukázané zabezpečenie kľúčov od vozidla predtým, aby s vozidlom mohla manipulovať tretia osoba. Žalovaný až v reakcii na toto vyjadrenie žalobcu uviedol, že miestnosť, v ktorej sa kľúče nachádzajú, sa zamyká. Vzhľadom na to, že žalovaný uviedol skutočnosti o zabezpečení kľúčov od vozidla až dodatočne, po oboznámení sa s vyjadrením žalobcu zo dňa 12.11.2019, žalobca považuje naďalej tieto tvrdenia žalovaného za účelové a došlo nimi k zmene skutkového stavu. Ďalej poukázal na to, že skutočnosť, že sa budova firmy zabezpečuje po odchode zamestnancov, nemá vplyv na to, že kľúče od vozidla neboli počas dňa kedy došlo ku škode, riadne zabezpečené. Taktiež z vykonaného dokazovania nevyplýva, že by J.O. N. musel pri odjazde z areálu firmy prekonať prekážku zabezpečenia areálu firmy. S poukazom na výsluch J. N. zaznamenaný v uznesení OR PZ v BA IV, ČVS: ORP-744/2-VYS-B4-2017 zo dňa 28.11.2017 namietal, že súd prvej inštancie neuviedol v odôvodnení napadnutého rozhodnutia celé znenie opisu priebehu udalostí vzhľadom na umiestnenie kľúčov od motorového vozidla vyplývajúce z uvedeného uznesenia, ale uviedol iba časť uvádzajúcu, že „zbadal v odkladacej skrini kľúče od služobného auta“ a opomenul celé znenie „Tie kľúče boli pri vchode v kancelárii. Boli v odkladacej skrini, kde sa odkladajú kľúče. Bolo to otvorené, kľúče tam boli zavesené“. Vzhľadom na uvedené nezrovnalosti a neúplnosť skutočností uvedených súdom prvej inštancie v odôvodnení považuje rozsudok za nepreskúmateľný. Z výsluchu J. N. vyplýva, že kľúče od vozidla neboli zabezpečené, keďže skrinica, v ktorej boli kľúče, nebola zamknutá, a teda ku kľúčom od vozidla bol voľný prístup a súčasne z výsluchu J. N. vyplýva, že mal prístup do kancelárie, v ktorej sa nachádzali kľúče. Už len to, že sa v areáli, a aj v budove firmy pohybujú často aj cudzie osoby, čo uviedol sám žalovaný, malo viesť žalovaného k lepšiemu zabezpečeniu kľúčov od vozidla, ako ich len ponechať voľne na dosah bez akéhokoľvek zabezpečenia. Žalovaným zvolený spôsob uloženia kľúčov od vozidla sám osebe zvyšuje riziko toho, že sa bude môcť kľúčov od vozidla v nestráženej chvíli ktokoľvek zmocniť. I keď kľúče od vozidla boli zverené zamestnancovi žalovaného, prevádzateľom vozidla naďalej ostal žalovaný. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie R 70/1969 a uviedol, že bolo v záujme žalovaného upraviť interne postup a spôsob nakladania s kľúčmi od motorového vozidla pre prípady, ak sa kľúče od motorového vozidla nenachádzajú v dispozícii povereného zamestnanca, avšak z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalovaný nevedie evidenciu o používaní vozidla. Žalovaný podľa jeho názoru neuniesol dôkazné bremeno ohľadne preukázania zabezpečenia kľúčov od vozidla a svojou nedbanlivosťou umožnil použitie vozidla. Zodpovedá preto za škodu spôsobenú prevádzkou vozidla spolu s vodičom, a to spoločne a nerozdielne v zmysle § 430 ods. 1 druhá veta Obč. zákonníka. Súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, keďže z vykonaného dokazovania vyplýva, že kľúče od vozidla neboli v odkladacej skrini zabezpečené a taktiež nebola ani zabezpečená miestnosť, v ktorej sa skrinica s kľúčmi mala nachádzať, ale naopak kľúče od vozidla boli voľne dostupné. Súd prvej inštancie sa nevysporiadal správne s otázkou zabezpečenia kľúčov zo strany žalovaného, neskúmal dostatočne, akým spôsobom sa snažil žalovaný odvrátiť blížiaci sa protiprávny stav, t.j. použitie vozidla bez vedomia žalovaného treťou osobou. Na základe zistených skutočností súd prvej inštancie nesprávne posúdil zodpovednosť žalovaného za spôsobenú škodu a žalobca považuje napadnuté rozhodnutie za nepreskúmateľné. Ďalej namietal, že právoplatné odsúdenie J. N. zo spáchania trestného činu neoprávneného používania cudzieho motorového vozidla ničím neovplyvňuje skutočnosť, že žalovaný preukázateľne vlastnou nedbanlivosťou umožnil takéto (hoci aj protiprávne) použitie motorového vozidla, na základe čoho zodpovedá za škodu v zmysle § 430 ods. 1 Obč. zákonníka spolu s J.O. N.. Výsledok konania vedeného na Okresnom súde Bratislava IV sp.zn. 2T/123/2017 je preto bez právneho významu, keďže potrebné je rozlišovať spáchanie trestného činu a zodpovednosť za škodu, ktorá bola spáchaná trestným činom a zodpovednosť za škodu, ktorú má prevádzateľ takto neoprávnené použitého motorového vozidla voči tretím osobám. Taktiež Uznanie zodpovednosti a záväzku zo dňa 30.07.2018 nemá vplyv na zodpovednosť žalovaného za vzniknutú škodu. Žalobca má právo uplatniť svoj nárok proti prevádzateľovi vozidla, ako aj voči vodičovi vozidla. Také isté právo by mal aj samotný poškodený, ktorý by si mohol uplatňovať škodu či už voči prevádzateľovi vozidla, ako aj vodičovi.

3. Žalovaný vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhol napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu potvrdiť, keďže skutkové zistenia súdu prvej inštancie sú vecne správne, súd prvej inštancie vychádzal zo správneho právneho posúdenia veci a konanie nemalo inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Uviedol, že žalobca neuvádza v odvolaní nové skutočnosti,

len sa snaží z jeho doterajších argumentov vyfabulovať neexistujúcu situáciu a argumentuje „nevedomou nedbanlivosťou“, ktorou začal argumentovať až vo svojom vyjadrení zo dňa 13.01.2020. Uviedol, že v jeho vinárstve vždy pristupovali k zabezpečeniu a ochrane majetku dôsledne; v areáli sa nachádzajú predmety a tovar oveľa väčšej hodnoty než ojazdený J.. Celý areál je oplotený vysokým kovaným plotom s hrotmi, vstup do areálu z S. W.. XX je oceľovou bránou s diaľkovým ovládaním a brámkou, ktorá je vždy zamknutá. Súčasťou areálu je aj viecha (vináreň), určená pre hostí najmä počas víkendov. Vtedy je ako vstup otvorená veľká brána a vo vieche sa nachádzajú pracovníci, ktorí obsluhujú hostí. Vinárstvo sa nachádza až v zadnej časti areálu, kam bežný návštevníci nechodia. Kancelária sa nachádza v domčeku ešte ďalej, vchod je z uličky medzi objektom vinárstva a susednou budovou. Kancelária, v ktorej sa nachádzajú kľúče od áut, býva bežne zamknutá, odomknutá je len vtedy, ak sú na pracovisku zamestnanci, ktorí by do nej potrebovali mať prístup (napr. zobrať registračnú pokladnicu alebo kľúče od auta, vyplniť pracovný výkaz). Celý areál je monitorovaný kamerami s niekoľkodňovým záznamom, ktoré monitorovanie sa už viackrát zišlo, keď došlo ku krádeži kosačky alebo hulvátstvu návštevníkov voči personálu. Samotný objekt vinárstva vrátane domčka a kancelárie je vybavený zabezpečovacím zariadením napojeným na Securiton, ktoré je každodenne zapínané. Všetky priestory vinárstva sú teda zabezpečené na najvyššej možnej úrovni a niekoľkokrát aj boli zásahy Securiton-u, našťastie len falošné poplachy. Na ozrejmienie dispozície areálu predložil fotografickú prílohu. K námietkam žalobcu, že tvrdenie žalovaného o zamykaní miestnosti, v ktorej sa nachádzajú kľúče, je účelové, uviedol, že vždy na otázky súdu aj žalobcu odpovedal pravdivo. Ďalej vo svojom vyjadrení zrekapituloval celú udalosť a jej priebeh a uviedol, že cíti veľkú nespravodlivosť už tým, že ho žalobca žaluje pred súdom a žiada úhradu od neho, a nie od škodcu, ktorý bol známy. Uviedol ďalej, že vozidlo bolo vždy riadne poistené, rovnako ako ďalšie vozidlá; poistenie prepadlo niekoľko dní pred udalosťou kvôli neplateniu, pretože predpis na úhradu sa niekde stratil v pošte a kontrolou v dokumentácii to nezistili, pretože auto bolo dlho odstavené a používalo sa len sporadicky. Ihneď po zistení bola poisťka obnovená. V danom čase bol odcestovaný na služobnej ceste a nijako nemohol ovplyvniť udalosť, či už priamo alebo nedbanlivosťou. To, že maloletý chlapec si sadne do auta a pôjde s ním na verejné komunikácie, ho ani jeho strýka nemohlo ani pri najlepšej fantázii napadnúť a dodnes si nevie vysvetliť, aký myšlienkový skrat u neho nastal. J. N. spáchal trestný čin, zmocnil sa neoprávnene vozidla a stal sa tak jeho prevádzkovateľom v zmysle § 2 ods. j zákona č. 381/2001 Z.z., podľa ktorého je prevádzkovateľom motorového vozidla fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá má právnu alebo faktickú možnosť disponovať s motorovým vozidlom. Faktickú možnosť disponovať vozidlom v čase vzniku nehody mal práve a jedine škodca J. N. na základe toho, že sa vozidlo neoprávnene zmocnil. Žalovaný ako majiteľ vozidla naopak vôbec nemal možnosť vozidlom disponovať, a ani možnosť škodcovi v odcudzení vozidla a spôsobení škody zabrániť, pretože sa nachádzal služobne v zahraničí. Nehoda bola riadne vyšetrená a zdokumentovaná políciou, vinník a škodca bol známy a neskôr aj odsúdený. Okrem toho svoju zodpovednosť a záväzok písomne uznal. Ďalej poukázal na to, že sa od začiatku snažil byť maximálne nápomocný poškodeným aj Slovenskej kancelárii poisťovateľov pri doriešení celého prípadu a napriek tomu, že žalobca nemal záujem s ním vec riešiť osobne, zabezpečil okrem uznania záväzku škodcu voči jemu aj uznanie voči poškodenému p. G., resp. voči SKP. Žalobca sa napriek jeho informovanosti ani raz nepokúsil vymáhať škodu od škodcu napriek tomu, že má na to možnosti, ale chcel si „zjednodušiť cestu“ s tým, že to vysúdi od neho, pričom on sám bol poškodený. Žalobca ani neprejavil záujem o získanie uznania záväzku alebo inú súčinnosť z jeho strany, ani sa napriek jeho pôvodným stanoviskám nepokúsil so žalovaným dojednať spoluúčasť alebo iné riešenie. Žalobca uhradil prvotné náklady súvisiace so škodu z garančného fondu, ktorý je práve na takéto účely zriadený zákonom č.381/2001 Z.z. a na ktorý prispievajú poisťovne, o.i. z jeho úhrad poisťného, ktoré dlhé roky poctivo platí na viacero áut.

4. Žalobca vo svojom vyjadrení k vyjadreniu žalovaného zotrval na svojom odvolaní a svojich predchádzajúcich vyjadreniach. Poukázal na svoje vyjadrenie ohľadne zániku poistenia motorového vozidla J. J. D.I.: G., ktoré sú v súlade s rozhodovacou praxou Najvyššieho súdu SR. Poukázal na to, že sám žalovaný potvrdil, že vozidlo nebolo povinne zmluvne poistené v čase dopravnej nehody. Taktiež v otázke zodpovednosti za škodu žalovaného poukázal na svoje predchádzajúce vyjadrenia a uviedol, že podľa jeho názoru z vykonaného dokazovania je zrejmé, že žalovaný svojou nedbanlivosťou umožnil použitie vozidla J. N.. K ďalšej časti vyjadrenia žalovaného uviedol, že v opisoch žalovaného o uložení kľúčov v rámci prvoinštančného konania sa vyskytujú rozpory a taktiež sa vyskytujú rozpory medzi opismi o uložení kľúčov poskytnutými žalovaným počas prvoinštančného konania s opisom o uložení kľúčov uvedeným žalovaným vo vyjadrení zo dňa 10.04.2020. Namietal, že doplňujúci opis uloženia kľúčov vo vyjadrení zo dňa 10.04.2020 spolu s fotografiami mal žalovaný uplatniť v rámci prvoinštančného konania do okamihu, kým bolo uznesením dokazovanie vyhlásené za skončené. Povinnosť tvrdenia a dôkaznú povinnosť môže strana plniť od začiatku konania, pričom povinnosť

označiť dôkazy sa vzťahuje na všetky tvrdenia, ktoré sa uviedli v žalobe a vo vyjadrení žalovaného a poslednou procesnou možnosťou splnenia dôkaznej povinnosti je okamih vyhlásenia uznesenia o skončení dokazovania. Skutočnosti a dôkazy, ktoré strana neuplatnila v konaní pred súdom prvej inštancie, nemožno v zásade pred odvolacím súdom uplatniť.

5. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu a v medziach odvolacích dôvodov, ktorými je viazaný (§ 379 a § 380 ods. 1 C.s.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p. a contrario v spojení s § 219 ods. 3 C.s.p.) a viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 C.s.p.) dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

6. Súd prvej inštancie v prejednávanej veci vykonal náležité dokazovanie potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností dôležitých pre posúdenie dôvodnosti žaloby, ktorou sa žalobca domáhal proti žalovanému zaplataenia žalovanej istiny titulom náhrady poistného plnenia za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, poskytnutého poškodenému z poistného garančného fondu; jeho skutkové zistenia majú oporu vo vykonanom dokazovaní, keď vzal do úvahy všetky rozhodujúce skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov, z prednesov sporových strán a z obsahu spisu vyšli najavo; vykonané dôkazy vyhodnotil v súlade so zásadami vyplývajúcimi z ust. § 191 C.s.p. Vec posúdil správne po právnej stránke, keď na zistený skutkový stav aplikoval príslušné ustanovenia Obč. zákonníka a zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovým vozidlom, ktoré aj správne vyložil a dospel k správnym záverom, že v konaní nebola preukázaná zodpovednosť žalovaného, keďže motorové vozidlo bolo použité škodcom bez jeho vedomia a nebola preukázaná ani nedbanlivosť umožnenia použitia tohto vozidla inej osobe. Svoje zistenia a závery, pre ktoré žalobe nevyhovelo, aj riadne odôvodnil a vysporiadal sa so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami podstatnými pre právne posúdenie veci, ako aj so všetkými relevantnými argumentmi sporových strán súvisiacimi s predmetom konania.

7. Žalobca vo svojom odvolaní v jeho podstatnej časti zopakoval svoje námietky a argumenty prednesené pred súdom prvej inštancie, ktorý sa s nimi v odôvodnení napadnutého rozhodnutia dostatočne vysporiadal, keď poukázal na všetky podstatné skutočnosti vyplývajúce z vykonaného dokazovania, objasňujúce skutkový a právny základ rozhodnutia, a preto jeho rozhodnutie možno považovať v tomto ohľade za presvedčivé. Odvolací súd považuje skutkové a právne závery súdu prvej inštancie za správne a v celom rozsahu sa preto stotožňuje s dôvodmi uvedenými v odôvodnení napadnutého rozhodnutia v zmysle § 387 ods. 2 C.s.p. a v podrobnostiach na ne odkazuje.

8. Obsah odvolania žalobcu nie je spôsobilý; z hľadiska ním uplatnených odvolacích dôvodov; spochybníť správnosť záverov súdu prvej inštancie, na ktorých založil svoje rozhodnutie, keď ani v odvolacom konaní neboli zistené také nové rozhodujúce skutočnosti alebo dôkazy, ktoré by mali za následok zmenu skutkového stavu oproti tomu, ako bol ustálený súdom prvej inštancie, z ktorého potom vychádzalo aj jeho právne posúdenie veci.

9. So zreteľom na uvedené odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods. 1 a 2 C.s.p., keďže sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie a na zdôraznenie jeho správnosti poukazuje na niektoré právne významné aspekty prípadu z hľadiska odvolacích námietok žalobcu.

10. Predmetom odvolacieho konania bol žalobcom uplatnený nárok na náhradu poistného plnenia za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, ktoré žalobca v zmysle § 24 ods. 2 zák. č. 381/2001 Z.z. poskytol z poistného garančného fondu poškodenému pri dopravnej nehode dňa 27.11.2017, spôsobenej t.č. mladistvým J. N. ako vodičom motorového vozidla, ktorého držiteľom bol žalovaný a na ktoré vozidlo v čase dopravnej nehody nebolo uzatvorené povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v zmysle § 3 ods. 1 zák. č. 381/2001 Z.z. V konaní nebolo medzi stranami sporné, že žalobca poskytol poškodenému v súlade s ust. § 24 ods. 2 písm. b/ cit. zákona poistné plnenie za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, za ktorú zodpovedá osoba bez poistenia zodpovednosti. Právo na náhradu poskytnutého poistného plnenia poškodenému si žalobca uplatnil proti žalovanému v zmysle § 24 ods. 7 cit. zákona, podľa ktorého kancelária má právo proti tomu, kto zodpovedá za škodu podľa ods. 2 písm. a/, b/, f/ a g/ na náhradu toho, čo za neho plnila. Ust. § 427 Obč. zákonníka upravuje zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou dopravných prostriedkov, ako osobitný druh občianskoprávnej zodpovednosti za škodu, založenej na

princípe zodpovednosti objektívnej, tzn., že na vznik tejto zodpovednosti sa nevyžaduje zavinenie; za škodu spôsobenú osobitnou povahou prevádzky v zásade zodpovedá prevádzateľ uvedený v ust. § 427 Obč. zákonníka. Subjektom tejto zodpovednosti však môže byť aj iná osoba ako uvedená v § 427, a to v prípade ak sú splnené podmienky uvedené v § 430 Obč. zákonníka, podľa ktorého ten, kto použije dopravný prostriedok bez vedomia alebo proti vôli prevádzkovateľa, spravidla zodpovedá sám za škodu, ktorú inému spôsobil prevádzkou dopravného prostriedku; ak však prevádzkovateľ takéto použitie svojou nedbanlivosťou umožnil, zodpovedá s ním spoločne. K použitiu dopravného prostriedku bez vedomia prevádzkovateľa, nie však proti jeho vôli, prichádza v praxi napr. pri zmocnení sa vozidla rodinným príslušníkom bez vedomia rodiča, ktorý je prevádzateľom motorového vozidla. O použitie proti vôli prevádzkovateľa ide vtedy, ak sa vozidla zmocní cudzia osoba protiprávne a v praxi ide najčastejšie o neoprávnené používanie cudzieho riadne nezabezpečeného motorového vozidla. Za nedbanlivosť prevádzateľa v zmysle ust. § 430 ods. 1 vety druhej Obč. zákonníka súdna prax najčastejšie považuje porušenie takej povinnosti, ktorá je uložená právnym predpisom.

11. V prejednávanej veci súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania správne ustálil, že škodca J. N. použil dopravný prostriedok bez vedomia žalovaného ako prevádzkovateľa motorového vozidla, v dôsledku čoho za vzniknutú škodu zodpovedá tento škodca v zmysle § 430 ods. 1 Obč. zákonníka a skúmal aj splnenie zákonom stanovenej podmienky vzniku spoločnej zodpovednosti žalovaného so škodcom, ktorou je nedbanlivosť žalovaného, ktorou by takéto použitie predmetného motorového vozidla škodcom umožnil. Vychádzal pritom zo skutočností zistených z výpovede žalovaného a z listinných dôkazov, najmä zo zápisnice OR PZ Bratislava IV zo dňa 05.12.2017 a z uznesenia OR PZ Bratislava IV zo dňa 28.11.2017 ČVS: ORP-774/2-VYS-B4-2017, obsahujúcich obsah výpovedí žalovaného, svedka N. N. M. Š. J. N., na základe ktorých dospel k správnym skutkovým zisteniam, že žalovaný bol v čase dopravnej nehody na dovolenke; s kľúčmi mal oprávnenie disponovať jeho zamestnanec N. N., ktorý bol dlhoročným zamestnancom žalovaného a 4 roky mal zverené predmetné motorové vozidlo, ktoré na základe dohody so zamestnávateľom parkoval v areáli firmy, chránenom kamerovým systémom a že kľúče od motorových vozidiel sa nachádzali v jeho kancelárii na vežiaku na kľúče, a to v odkladacej skrinke určenej na odkladanie kľúčov. Z týchto skutkových zistení vyvodil aj správne právne závery, že kľúče od motorových vozidiel boli dostatočne zabezpečené a nebola preukázaná nedbalosť žalovaného.

12. Odvolací súd ďalej dospel k záveru, že súd prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia v súlade s ust. § 220 ods. 2 C.s.p. jasne a výstižne uviedol okrem iného aj, ktoré skutočnosti mal za preukázané a na základe ktorých vykonaných dôkazov a ako tieto vyhodnotil. Uvedené ustanovenie nevyžaduje uviesť v odôvodnení formálne doslovný opis obsahu listinných dôkazov, ale vyplýva z tohto ustanovenia požiadavka skoncentrovania iba podstatného obsahu skutočností z týchto dôkazov zistených. Nemožno preto žalobcom tvrdené nezrovnalosti a neúplnosť skutočností uvedených súdom v odôvodnení rozhodnutia vyvodiť len z toho, že súd v opise udalostí, týkajúcich sa umiestnenia kľúčov od motorového vozidla, neuviedol celé znenie aj tej časti uznesenia OR PZ Bratislava IV, na ktorú časť poukázal žalobca vo svojom odvolaní a z ktorej podľa jeho názoru vyplýva, že skrinka nebola zamknutá a škodca mal prístup do kancelárie, v ktorej sa nachádzali kľúče, keď súd prvej inštancie ani vo svojom opise skutočností týkajúcich sa umiestnenia kľúčov, ktoré zistil z vykonaných dôkazov, neuviedol, že by skrinka bola zamknutá, alebo že by škodca nemal prístup do kancelárie, ale k záveru o dostatočnom zabezpečení predmetných kľúčov dospel na základe posúdenia všetkých zistených vyššie uvedených skutočností a okolností danej veci.

13. Pri posudzovaní nedbanlivosti prevádzkovateľa motorového vozidla je podľa súdnej praxe potrebné skúmať, či z jeho strany došlo k porušeniu povinnosti uloženej mu právnym predpisom alebo či v rámci bežných vzťahov, v rámci ktorých došlo k použitiu motorového vozidla bez vedomia alebo proti vôli prevádzkovateľa existovali okolnosti nasvedčujúce riziku takéhoto jeho použitia a je potrebné vyjsť z požiadavky rozumného prístupu k zabezpečeniu kľúčov. Uvedené závery vyplývajú z rozhodnutí Najvyššieho súdu ČR, ktoré je možné aplikovať aj v danom prípade, keď vychádzajú z rovnakej právnej úpravy a podľa ktorých: „Ak v danej veci nič nenasvedčovalo tomu, že by v rámci bežných rodinných vzťahov existovalo riziko použitia motocykla otcom žalovaného, potom žalovaný nemal dôvod, aby po dobu svojej dovolenky, ktorú trávil mimo bydliska, zabezpečoval vadný, prevádzky neschopný motocykel nejakým dôslednejším spôsobom, než bolo jeho uzamknutie v garáži“ (NS ČR 25 Cdo 4309/2009).

14. „Za nedbalosť prevádzkovateľa sa v súdnej praxi najčastejšie považuje porušenie povinnosti uloženej prevádzkovateľovi právnym predpisom, napr. vzdialení sa od vozidla bez možnosti okamžite zasiahnuť v prípade potreby a bez náležitého zabezpečenia vozidla, napr. uzamknutím (pozri rozsudok Najvyššieho súdu z 23.10.2003, sp.zn. 25Cdo 214/2002). Ak nie je ustanovené, ako majú byť kľúče od vozidla zabezpečené, je potrebné vyjsť z požiadavky rozumného prístupu k zabezpečeniu kľúčov. Spravidla v bežných rodinných vzťahoch, kde nie sú dané okolnosti svedčiace o tom, že by k zneužitiu vozidla rodinným príslušníkom mohlo dôjsť, nie je potreba kľúče od vozidla nijako zabezpečiť. Podľa zistení súdov v predmetnej veci nič v správaní nenasvedčovalo tomu, že by takéto riziko existovalo. 27-ročný syn družky nikdy pri svojom voľnom prístupe do bytu žalovaného auto nepoužil, a ani všeobecne v jeho konaní nebolo nič, čo by svedčilo o opaku. Žalovaný preto nemal dôvod predpokladať, že za pomoci voľne uložených kľúčov vozidlo k jazde zneužije“ (NS ČR 25Cdo 4729/2008).

15. V prejednávanej veci nebolo preukázané porušenie povinnosti uloženej žalovanému ako prevádzkovateľovi právnym predpisom. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že kľúče od motorových vozidiel žalovaného, zaparkovaných v areáli firmy, počas prítomnosti zamestnancov v tomto areáli boli bežne umiestnené v kancelárii svedka N. N. v odkladacej skrinke osobitne na to určenej, ktorá sa počas prítomnosti zamestnancov na pracovisku nezamykala z dôvodu, že bežný výkon pracovnej činnosti zamestnancov vyžadoval niekedy potrebu preparkovania vozidiel v areáli, a preto ku kľúčom museli mať bežne voľný prístup zamestnanci žalovaného aj v čase neprítomnosti svedka N. N.F.. Taktiež z vykonaného dokazovania vyplynulo, že do areálu firmy žalovaného chodia aj cudzie osoby, najmä zákazníci, na ktorú skutočnosť poukázal aj žalobca vo svojom odvolaní; títo sa však v areáli nachádzajú za prítomnosti zamestnancov žalovaného, najmä obsluhujúceho personálu, keďže súčasťou areálu je aj vináreň, a teda pohyb zákazníkov v tomto areáli a ich správanie je kontrolované zamestnancami žalovaného, po odchode ktorých sa zamyká nielen kancelária, v ktorej sa nachádza skrinka na odkladanie kľúčov od motorových vozidiel, ale aj areál, a tento je zároveň zabezpečený a chránený kamerovým systémom. Z uvedených okolností, za ktorých sa v areáli žalovaného bežne pohybujú návštevníci vinárne za prítomnosti obsluhujúceho personálu, nevyplýva existencia rizika použitia niektorého z motorových vozidiel zaparkovaných v tomto areáli inou osobou ako zamestnancom žalovaného, bez súhlasu alebo proti vôli jeho prevádzkovateľa, keď neboli zistené žiadne osobitné okolnosti, ktoré by takémuto riziku nasvedčovali a vzhľadom na ktoré by v súlade s požiadavkou rozumného prístupu k zabezpečeniu kľúčov, bolo potrebné kľúče od motorových vozidiel zabezpečovať inak ako ich uložením v odkladacej skrinke nachádzajúcej sa v kancelárii zamestnanca, ktorý mal na starosti starostlivosť o motorové vozidlá, a to napr. uzamknutím tejto odkladacej skrinky alebo kancelárie aj počas výkonu bežných pracovných činností zamestnancami, výkon ktorých vyžadoval obvykle potrebu prístupnosti ku kľúčom od motorových vozidiel pre viacerých zamestnancov. V danom prípade k použitiu motorového vozidla bez vedomia žalovaného nedošlo ani cudzou osobou z okruhu zákazníkov a návštevníkov, ale osobu zdržiavajúcou sa v areáli s vedomím a súhlasom najmä zamestnanca svedka N. N.Q., a to v čase, kedy žalovaný bol v zahraničí, z ktorého dôvodu nemal ani možnosť v čase dopravnej nehody zistiť prípadné okolnosti nasvedčujúce riziku použitia niektorého z motorových vozidiel zaparkovaných v areáli firmy touto osobou - synovcom jeho zamestnanca. Nemal preto dôvod počas svojej zahraničnej cesty zabezpečovať motorové vozidlá, príp. kľúče od nich iným spôsobom ako ich obvyklým umiestnením v predmetnej odkladacej skrinke, o ktorom nebolo dovtedy zistené, že by bol nedostatočný. Správny je preto záver súdu prvej inštancie, že v konaní nebola preukázaná nedbanlivosť žalovaného, ktorá by zakladala jeho spoločnú zodpovednosť so škodcom za vzniknutú škodu.

16. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. tak, že žalovanému, ktorý mal úspech v odvolacom konaní, náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože mu trovy v odvolacom konaní nevznikli.

17. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v

plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.). Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, alebo ak je dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).